

hírfolyam

■ **Almamoly elleni védekezés.** A gyümölcsösökben – ebben az időszakban – az almamoly – *Laspeyresia pomonella* – kártétele ellen védekezésre hívja fel a Hargita megyei gazdálkodók figyelmét legfrissebb növényvédelmi előrejelzésében a csíkszeredai növényegészségügyi hivatal. A szakember a kártevő elleni permetező védekezésre a következő rovarölő szerek egyikét ajánlja. Calypso 480 SC – 0,02 százalékos töménységben, Decis Mega 50 EW – 0,0125 szá-

zalékos töménységben vagy pedig a Proteus OD 110 permetszert, ami 0,05 százalékos töménységben kell használni. A növényvédelmi hivatal ajánlása szerint a kezeléseket társítani lehet az alma varasodása és lisztharmata elleni gombaölő szerek egyikével is, így a Topsin 500 SC – 0,14 százalékos, a Clarinet – 0,1 százalékos, valamint a Shavit F 72 WP – 0,2 százalékos töménységű oldatával. Felhívják továbbá a gazdák figyelmét, hogy a permetezés során be kell tartani az érvényben levő növény-egészségügyi, környezetvédelmi és munkavédelmi előírásokat is.

■ **Nagyobb kártérítést kérnek a zöldségtermesztők.** A romániai uborka- és paradicsomtermesztők 1,46 millió eurós kártérítést kértek az Európai Bizottságtól a járvány során elszenvedett veszteségeik miatt – jelentette be Valeriu Tabără mezőgazdasági miniszter. „1,19 millió eurós kártérítést kértünk az uborka- és 275 111 eurót a paradicsomtermesztők számára” – fejtette ki a szaktárca vezetője.

■ **Kínában már a Murfatlart is hamisítják.** A romániai Murfatlar bormárka „lemáso-

lásával” vádolják azt a távol-keleti céget, mely a kínai FuyaExpón Murfatlar Roumania stand név alatt forgalmazta borait. Daniel Negrescu, a Murfatlar brand menedzsere a vinul.ro-nak elmondta, hogy a kiállításon nem voltak jelen a romániai cég képviselői. „Egyszerűen valaki lemásolta az elnevezésünket, de ez végül is egy pozitív jel. Kínában egy betű megváltoztatása már sportnak számít” – magyarázta Negrescu. A menedzser hozzátette, hogy a Murfatlar néhány héttel korábban részt vett egy másik kínai városban tartott kiállításon, és valószínűleg innen inspirálódtak a másolók.

Agrárgazdaság

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI ÖSSZEÍRÁS – 2010

Köddé vált a Hargita megyei termőföldek fele?

Még Valeriu Tabără mezőgazdasági miniszter is meglepődött a decemberben és januárban lezajlott általános mezőgazdasági összeírás első részeredményein. A számlálóbiztosok ugyanis a szaktárca által vártnál képest országos szinten 1,2 millió hektárral kisebb termőföldterületről adtak számot, de nagyon nem stimmelnek az állatállományról gondolt adatsorok sem. Hargita megyében például 10 ezer szarvasmarhával kevesebbet számoltak, mint amiről a szaktárca eddig tudott, de nem egyezik a most összeírt 45 ezer hektár termőföld a hivatalosan nyilvántartott 91-92 ezerrel sem.

Hecser Zoltán

hecser.zoltan@hargitanep.ro

A napvilágra került első, megdöbbentő részadatok alapján úgy tűnik, máris nem volt fölösleges a 2010 decembere és a 2011 januárja között lebonyolított általános mezőgazdasági összeírás, amelyet első alkalommal szerveztek meg az Európai Parlament és Tanács 2008/1166-os előírásaival összhangban. Ilyen jellegű nagyszabású összeírásra ugyan tízévenként eddig is sor került, de az első uniós szabályrendszer szerint ez volt az első alkalom. A területeket illetően az adatok a 2009–2010-es mezőgazdasági évre vonatkoznak, az állatállomány számadatai pedig a 2010. december 1-jei állapotokat rögzítik. Az összeírás során begyűjtött adatok feldolgozása, összesítése és ellenőrzése ugyanakkor még folyamatban van, a végleges és részletes adatközlésre még hónapokat is várni kell.

A napokban azonban az összeírásal kapcsolatosan mégis napvilágot láttak egyes ideiglenes és nem hivatalos számadatok. Ezeket ismertette keddi sajtótájékoztatóján Valeriu Tabără mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszter. A tárcavezető ugyanakkor sem meglepetését, sem rosszállását nem rejtette véka alá, az összeírás ugyanis az eddig nyilvántartottnál képest 1,2 millió hektárnyi termőföld „eltűnéséről” tanúskodik. „Jelen pillanatban nem beszélhetünk 9,4 milliós szántóterületről, csak 8,1-8,2 millió hektárról. Gyakorlatilag nem egészen tíz év alatt, azaz a 2003-as esztendei általános mezőgazdasági összeírás adataihoz viszonyítva azt látjuk, hogy Románia szántóterülete közel 1,2 millió hektárral csökkent. Nem akármilyen

Mennyi az anyyi? Az összeírás után az állatállomány nagysága sem passzol az eddig ismerttel

nagyságrendű terület ez” – magyarázta Tabără. A miniszter szerint ugyanakkor minden nyolc hektárból egy hektár már nem is megművelhető.

Kusza birtokviszonyok között tűnik el a föld

Az 1,2 millió hektáros szántóterület „eltűnése” mellett Dragoș Frumosu, az Élelmiszeripari Szakszervezetek Föderációjának elnöke sem tudott elismerni, aki viszont a váratlan termőföldpadást rejtély helyett országos szinten a községi polgármesteri hivatalok könnyelműségével magyarázza. Okfejtése szerint az önkormányzatok a szaporodó lakóingatlan-építkezések miatt az elmúlt években könnyedén hagyták jóvá a területek mezőgazdasági körforgásból való kivonását, de nem zárta ki azt sem, hogy a birtoklevelek hiánya vagy tisztázatlansága miatt egyes területekre vonatkozóan nem nyilatkozhatott senki birtokló vagy tulajdonosi minőségben. Olyan vélemények is voltak, miszerint a „keresett” szántóterületek beerdősödtek, illetve rég legelőkké lettek átminősítve, ám a minisztérium illetékesei szerint a beerdősödés nem lehet ilyen nagy arányú: országos viszonylatban ugyanis egy helysége számítva átlagosan 375 hektárnyi szántóterület került ki a „le-

tárból”. A mezőgazdasági miniszter újra szót emelt a kisparcellás birtokszerkezet ellen is: Tabără adatai szerint Romániában jelenleg egy üzemegységre átlagosan 3,45 hektárnyi terület jut, ami európai viszonylatban is az egyik legkisebb. A jogi személyiség nélküli gazdaságok esetében a birtokolt átlagterület 1,91 hektárt tesz ki, míg a jogi személyiséggel rendelkező farmok, agrárcégek esetében az átlagos területnagyság már 190 hektárra rúg. Ugyanakkor míg a szaktárca a kisgazdaságok számát 3,85 millióra becsüli, addig jogi személyiségű farmok számát csak alig 31 ezerre.

Hargita megye: hol a földek fele?

A mezőgazdasági összeírás első adatai és a hivatalosan tartott adatok ellentmondásainak magyarázata kapcsán ugyanakkor van min gondolkodni Hargita megye esetében is. A 2003-as mezőgazdasági összeírás adataihoz viszonyítva bár lényeges változás nem következett be sem a mezőgazdasági, sem a szántóterületek, sem pedig az üzemegységek ösztérülete tekintetében, a lapunk birtokába került dokumentumok szerint a szántóterületek – a legfrissebb összeírás adatai alapján – megyénk szintjén 45 754

hektárt tesznek ki. Majdnem annyit, mint 2003-ban. A folyó statisztikában, illetve a szaktárca által az Országos Statisztikai Intézetnek közölt nyilvántartásban viszont Hargita megye esetében a szántóterület az utóbbi esztendőben 92 504 és 91 724 hektár között mozgott, ami viszont. Ez kétszerese annak, mint ami szerepel az összeírás nyilvántartásban. Hogy honnan ez a különbség, nem tudni. „A számlálóbiztos az adatlapba azt írja be, amit neki bediktálnak, illetve azokat az adatokat, amelyeket a rendelkezésére bocsátanak. Neki nem áll jogában, sem hatáskörében ellenőrizni, kétségbe vonni vagy kiigazítani a közölt adatokat” – nyilatkozta lapunknak a kérdés kapcsán egy neve elhallgatását kérő szakember. De a termőföldeken kívül túl nagy eltérést mértek a Hargita megyei szarvasmarha-állomány tekintetében is: az adatlapok összesítése ugyanis – a szaktárca nyilvántartásában szereplő állományhoz képest – több mint 10 ezerrel kevesebb kérérdőzt rejt. De nem találunk a számadatok a kifizetési ügynökség nyilvántartásával sem. A szakemberek szerint ugyanakkor az eltérésért biztosan nem az összeírás végzők okolhatók.

Egy biztos: sok a kisparcella

A birtokunkba került összeírás adatai alapján ugyanakkor nem talál a Hargita megyei kurrens statisztikával a használatban levő, 358 823 hektáros mezőgazdasági területmért sem. Ezzel szemben a megműveletlen mezőgazdasági területek közel 19 935 hektárt tesznek ki. A legelők és a kaszálók területe együttesen közel 310 155 hektárra, a családi kertek pedig mintegy 2620 hektárra rúg – derül ki ez összeírás adataiból. Az „öszterület” fogalmába ugyanakkor a módszertani normák értelmében belefoglalják a hasznosított mezőgazdasági terület, a halastavak és tavak, a hasznosítatlan mezőgazdasági területek, a beerdősödött területek, valamint a különböző mezőgazdasági rendeltetésű építmények (csűrök, istállók, mezőgazdasági utak, valamint udvarok) területe is. A tulajdonosi kategóriák megoszlása szerint a szántóterületek 85 százalékát magánszemélyek birtokolják, míg 3175 hektárnyi szántóterület az 1999/36-os törvény értelmében megalakult mezőgazdasági kereskedelmi társaságok tulajdonában van. Ezek a cégek

jobbára magántőkésítő vállalkozások. A helyi tanácsok, polgármesteri hivatalok 41 hektárnyi szántóterületet birtokolnak. A többi felhasználási kategóriák tekintetében is nagy vonalakban hasonlóképpen fest a tulajdonosi struktúra. Megyénkben az összeírók 104 211 gazdaságot számláltak össze, ebből jogi személyiség nélküli gazdaság 103 197, engedélyezett magánszemélyként (PFA) ebből is csak 343 gazdálkodott. Egy üzemegységre átlagosan 4,76 hektárnyi ösztérület jut: a parasztgazdaságok esetében ez az átlag 2,32 hektár körül van, jogi személyiségű üzemegységek esetében pedig 252,6 hektár. Ha csak a megművelt mezőgazdasági területeket tartjuk szem előtt, akkor egy gazdálkodóra átlagosan 1,96 hektár jut, jogi személyiségű üzemegységre pedig 154,4 hektár. A jelentés szerint a magángazdaságok esetében a használaton kívüli mezőgazdasági területek részaránya a hasznosított területekhez viszonyítva 5,2 százalékot tesz ki, a jogi személyiségű üzemegységek esetében pedig 6 százalékot.

Szarvasmarha-állomány: a 63 ezer nem 72 ezer

Az összeírás adatainak összesítése szerint a Hargita megyei szarvasmarha-állomány 63 047 jószággra rúg, amiből 59 703 a magánszemélyek, míg 3344 a jogi személyek tulajdonában van. A folyó statisztikákban ugyanakkor az elmúlt esztendő során a Hargita megyei szarvasmarhalétszám 79 000 és 72 260 között mozgott, az összeírás keretében tehát egy bő tízezer fős hiány találtatott. A juhállomány a múlt év végén 160 936-ra volt tehető, ebből 158 482 van személyi tulajdonban, 2454 darab pedig jogi személyiségű üzemegységek tulajdonában. A megyében 19 013 kecske „mekeg” és 50 969 sertés „röfög”, a szárnyasok száma viszont megközelítette az 500 ezret. A loállomány 18 215 egyedből áll, aminek közel 99 százaléka magántulajdonban van. A statisztikai összeírás szerint Hargita megyében 2010. december 1-jén 22 743 méhcsalád volt, amelyek ugyancsak 99 százaléka magánszemélyek tulajdonában volt. Az összeírás szerint a 2009–2010-es mezőgazdasági évben az ágazat összesen 1 533 327 személynek biztosított munkát, a ledolgozott – közel 7,894 millió – munkanapok száma alapján pedig egy személyre átlagosan több mint 51 nap jutott.